Vragen en antwoorden

over een passage uit Exodus 21 (1-4)
over een 'innerlijke psychologische wet' (2)
over het principe van de vicieuze cirkel (3)
over de uitleg in de Bijbel en misverstanden (5,6)
over wat bekwaamheid inhoudt (7)
over jezelf pijn doen tegenover pijn gedaan worden (8)
over innerlijke en uiterlijke organen (9)
over de verschillende zelven (10)
over het gebruik van het woord 'beeld' (11)

20 januari 1961
lezing78

"Gegroet, geliefde vrienden. Zegeningen voor jullie allemaal. Gezegend is dit uur. Het is weer een goed moment voor een vraag- en antwoord sessie, dus ik ben klaar voor jullie vragen."

VRAAG: Kunt u een uitleg geven van de volgende passage uit de bijbel: "Aan Mozes werd het woord van God gegeven: gij zult een leven voor een leven geven, een oog voor een oog, een tand voor een tand, een hand voor een hand, een voet voor een voet, een brandwond voor een brandwond".[1] (1)

*"*De mensheid heeft de betekenis van deze woorden heel erg verkeerd begrepen. Men heeft ze geïnterpreteerd als zouden ze inhouden dat God een straffende, wrede God is die vergeldt. Dit is natuurlijk niet waar en het was nooit de bedoeling dat deze woorden deze betekenis zouden krijgen. De werkelijke betekenis bevestigt eenvoudig de volstrekte rechtvaardigheid van de kosmische wet of van je innerlijke psychologische wet. Hoe meer je op dit pad waarop je jezelf leert

[1] Zie Exodus 21:23-25 (Noot vertaler)

ontdekken werkzaam bent, hoe meer je er achter zult komen dat dit heel erg waar is. Je zult zien hoe *jij* al je moeilijkheden veroorzaakt. Je bent al opgehouden met deze woorden als louter theorie te bestempelen, maar hoe meer je voortgaat, des te meer zul je echt begrijpen hoe en waarom *jij* je moeilijkheden veroorzaakt, en door dat te doen, bereik je de sleutel voor een verandering in je leven.

De meeste van jullie zijn dit zelfonderzoek in goed vertrouwen begonnen, maar toch, je kunt in deze eerste fase nauwelijks zien op welke manier je verantwoordelijk voor je ongelukken bent en daarom hoe rechtvaardig dit universum is. Pas als je misschien na een lange periode van veel, oprechte inspanning bepaalde diepere innerlijke lagen bereikt, begin je duidelijk te zien wat precies in jou de tegenspoed - die je als onrechtvaardig ervaart - teweeggebracht heeft. Hoe meer je dit soort ontdekkingen doet, des te meer je de ware betekenis van eigen verantwoordelijkheid en van goddelijke rechtvaardigheid beseft, zonder iets van straf en vergelding. Je begint te begrijpen dat wat je geeft, en het doet er niet toe hoe verborgen of subtiel het is, je zal worden teruggegeven. Maar je voelt en weet op een diep niveau dat dit niet het gevolg van een rigide, onbuigzame, genadeloze wet is maar dat het je *eigen innerlijke wet* is. En je beseft dat daarin de glorie van Gods liefde en wijsheid is gelegen. Hoe beter je de oorzaken en gevolgen in jezelf begrijpt, hoe meer je van het wonder van deze heilzame schepping overtuigd moet raken. Dat is de betekenis van deze woorden. De verschillende woorden die in dit gezegde worden genoemd, zijn natuurlijk symbolen. Als je dat graag wilt, zal ik de betekenis van deze symbolen uitleggen." *(Ja, graag.)*

"*Oog:* Het oog symboliseert het zien, het vermogen om te zien, niet alleen in uiterlijke zin, maar ook het innerlijke zien en innerlijke perspectief. Met andere woorden: *begrijpen*. Hoe meer je jezelf begrijpt, hoe beter je anderen begrijpt. Dat weet je. Maar ook, hoe meer je begrijpt, des te beter zul je begrepen worden. Deze waarheid is misschien tot sommige van jullie doorgedrongen aangezien jullie echt voortgang hebben geboekt en de nevel en de mist van je verwarring optrekt. Als deze mist optrekt, openbaart je werkelijke zelf zich automatisch, en anderen nemen je ook in waarheid waar. Er is geen betere, geen andere manier om te ontdekken dat dit waar is dan door de weg van zelfonderzoek, van het jezelf begrijpen en analyseren. Ieder van jullie die in zichzelf iets van een overwinning heeft behaald, zal precies begrijpen wat ik bedoel, en niet alleen theoretisch want hij zal

deze waarheid *ervaren* hebben. Het echte zien en begrijpen begint pas wanneer je jezelf ziet en begrijpt. En in de mate dat je jezelf begrijpt, zul je begrepen worden. Vanuit een dergelijk begrip zul je zien dat de betekenis van deze woorden veeleer iets positiefs dan iets negatiefs inhoudt. Ze betekenen niet: 'als je iets fout doet, zul je door vergelding gestraft worden'. Ze betekenen wel: 'in de mate dat je jezelf en anderen begrijpt, in die mate maak je het, door het oplichten van de sluier, mogelijk om gezien en begrepen te worden'.

Leven: Als je jezelf van je conflicten geneest, als je een geheel wordt en één binnenin jezelf wordt, ga je leven, echt, opwindend leven. Degenen van mijn vrienden die serieus op dit pad bezig zijn, hebben enigszins ervaren dat dit waar is. Misschien slechts tijdelijk, niettemin, jullie weten waar ik het over heb. Deze woorden hebben voor jullie een diepere betekenis en zijn meer dan alleen maar theorie. Er waren van die momenten waarop jullie de waarheid in jezelf vonden, waarop heel plotseling je moeheid, je doodsheid van je werd weggenomen. Je voelt het leven trillen. Je *bent* leven. En daarom *geef* je leven aan anderen. De levenskracht doordringt je en vindt in jou een werktuig waardoor hij zich kan manifesteren, maar alleen wanneer je echt leeft, wanneer je de levenskracht bent. Je hebt een levengevende invloed op anderen. Leven kan alleen samen met de waarheid bestaan. Waar de waarheid door je angst vertroebeld wordt, door je lafheid en het verkeerde geloof dat je met het leven om kunt gaan door het te ontwijken, is doodsheid het resultaat. Hoe onprettig de tijdelijke waarheid in je ook mag zijn, wanneer je deze onder ogen ziet, geeft dat een intens gevoel van leven. De meeste van jullie weten dit uit eigen ervaring.

Tand: Wat is een tand? Je hebt je tanden nodig om te bijten, te kauwen, om het natuurlijke voedsel voor te bereiden zodat het door je lichaam opgenomen kan worden. De werkelijke betekenis van tand is: een middel om te verwerken. Naarmate je het leven verwerkt – de gebeurtenissen die door een juiste verwerking echt een ervaring zouden kunnen worden – moet je wel een soortgelijk effect op anderen hebben. Anderzijds, je gebrek aan verwerking veroorzaakt blindheid. Jouw blindheid op zijn beurt moet blindheid ten opzichte van jezelf teweegbrengen. Ik heb dat al eerder in verband met het oog (zien, begrijpen) gezegd. Maar de tand verwijst specifiek naar het proces dat het zien mogelijk maakt, terwijl het oog het eindresultaat symboliseert. Enige tijd geleden sprak ik over de besmettelijkheid van innerlijke houdingen en reacties. Dit alles is een verklaring van die factor.

Als je jezelf oefent in het nauwkeurig uitvoeren hiervan bij je waarnemingen, zul je de betekenis hiervan helemaal gaan begrijpen. Je weet zo vaak niet wat je met bepaalde situaties in het leven aan moet. Je kunt deze situatie niet verwerken omdat je tot dan toe nog niet hebt ontdekt hoe je hem hebt veroorzaakt. Alleen door te begrijpen wat de oorzaken zijn van wat je in beweging hebt gezet, zul je in staat zijn om je leven op de juiste manier te verwerken. Wanneer je niet goed raad weet, betekent dit dat je de ervaring niet goed begrepen en verwerkt hebt. Dit brengt negatieve emoties voort die zeker een invloed op je omgeving moeten hebben.

Degene die met deze houding in het leven staat, zal elk voorval op zijn weg in een heel andere geest aanpakken dan iemand die bepaalde gebeurtenissen nog steeds aan een lot buiten zijn eigen zeggenschap toeschrijft. Wie in overeenstemming met deze waarheid begrip heeft en leeft, zal elke gebeurtenis aangrijpen om zijn echte reacties en verborgen neigingen diepgaand onderzoeken. Als dat serieus wordt gedaan, moet dat tot verbazingwekkende inzichten leiden; misschien niet altijd direct, maar komen doen ze als je volhardt. Je zult dan zien dat het negatieve gevolg het enige medicijn, het enige geneesmiddel is dat je nodig hebt om de onderliggende onjuiste houding te veranderen. Dit, en dit alleen, is de juiste manier om het leven en levenservaringen te verwerken. Je lijdt vaak omdat anderen je niet begrijpen. Ik verzeker je dat dit alleen gebeurt omdat je het leven op de een of andere manier niet verwerkt hebt zoals dat zou kunnen. Sommige vrienden hebben ervaren dat mensen in hun omgeving, al volgen zij zelf een dergelijk pad niet, ineens anders op hen begonnen te reageren. Alleen het feit dat zij zelf innerlijk groeien en veranderen, maakte het voor anderen om hen heen mogelijk om positiever op hen te reageren.

In de mate waarin je zelf ervaringen verwerkt, in die mate heb je invloed op anderen en stel je hen tot op zekere hoogte en op een subtiele wijze ook in staat om hun ervaringen een beetje beter te verwerken.

Als er nu vragen zijn, kunnen we die eerst behandelen en daarna met het volgende symbool verder gaan."

VRAAG: U had het over een 'innerlijke, psychologische wet'. Kunt u die uitdrukking nader toelichten? (2)

"Het maakt niet veel uit of je het een psychologische of een kosmische

wet noemt. Dat is hetzelfde. Maar als ik het over een kosmische wet heb, denken jullie automatisch dat het gaat om iets wat buiten jezelf ligt. En als ik iets een psychologische wet noem, associeer je het automatisch met jezelf, wat ook de bedoeling is. Het woord 'psychologisch' schijnt jullie denken en voelen en je manier van waarnemen meer in de juiste richting te leiden. Je gaat je zelf verantwoordelijk voelen wanneer je weet dat het om *jou* gaat; dat het je eigen wet is. Het begrip 'kosmisch' daarentegen lijkt iets te zijn dat met jou niets te maken heeft. Zo'n wet kwam buiten jou om tot stand en je hebt er geen invloed op. Dit geeft soms aanleiding tot misverstanden, ook al blijkt dat vaak alleen uit een onduidelijk gevoel. Maar in feite komen beide benamingen dus op hetzelfde neer. Wel, laten we naar het volgende symbool gaan.

Hand: Waar staat hand voor? Heeft iemand van jullie een idee?" *(Geven). (Vriendschap). (Daad). (Nemen).* "Geven en nemen. Ja. Dat allemaal. Een daad houdt dat allemaal in – en nog meer. De hand is het instrument waarmee je doet, maakt, een idee vorm geeft; waarmee je geeft, neemt, ontvangt; dat in vriendschap uitgestoken kan worden. Vandaar dat het symbool van de hand een bepaald soort beweging of actie en daarom ook een tegenbeweging of *reactie* weergeeft. Zoals je handelt en reageert, zo zal jou ook worden gegeven. Ik hoef hier nauwelijks verder op in te gaan. Jullie weten allemaal dat dit waar is, niet alleen als een bekend religieus begrip; maar in je individuele werk ervaar je dit op een manier die heel erg verschilt van het begrip vergelding. Gedachten en emoties zijn ook acties en reacties. Ze hebben onvermijdelijk een effect op anderen en dit effect komt bij je terug."

OPMERKING: Zoals u al hebt gesteld, deze hele tekst is uit zijn verband gerukt en de betekenis ervan is verdraaid. De tekst suggereert een negatieve angst, alsof je je door deze regel moet laten leiden en je met de bijbel als rechtvaardiging moet vergelden.

"Natuurlijk. Het is een typisch menselijke misvatting om hier eerder in termen van wraak en vergelding over te denken dan in termen van oorzaak en gevolg door een prachtige rechtvaardige wet die goedheid, genade, wijsheid en liefde *is*."

OPMERKING: Mag ik ook iets zeggen? In Matteüs 5:38 zegt Jezus:"Jullie hebben gehoord dat gezegd werd 'Een oog voor een oog en een tand voor een tand'. En ik zeg jullie je niet te verzetten tegen wie kwaad doet,...".

"Ja. Het begrijpen van de werkelijke betekenis van de aanhaling waar we het hier over hebben, zal je laten zien dat wat Jezus zegt helemaal geen tegenspraak is. Het lijkt misschien zo, het lijkt misschien aan de ene kant een tegenstelling of aan de andere kant een rechtzetting. Het is geen van beide. Het is slechts een aanvulling, een nadere uitwerking. Door het begrip dat je je op dit pad verwerft, moet je wel gaan zien dat alle kwaad door jezelf geschapen is, en zodoende is het jouw les en medicijn. Het is de enige manier waarop je kunt leren om jezelf van de verantwoordelijke factoren te bevrijden. Je verzetten tegen het kwaad, vertaald in termen van je persoonlijke leven en reacties, betekent: het terugschrikken voor de gevolgen van datgene waarvoor je direct of indirect verantwoordelijk bent, en daarom het niet leren van het leven. Het is de houding waarmee je eerder anderen, God, het lot, het leven de schuld geeft, dan dat je naar de oorzaken in jezelf op zoek gaat. Het is je uit het leven terugtrekken of je er tegenover opstellen doordat je er niet slaagt om te begrijpen wat de werkelijke bedoeling van het leven is. Dat is wat 'het je verzetten tegen het kwaad' allemaal betekent. Zolang je over bepaalde gebeurtenissen in je leven wrok koestert, zolang je de verantwoordelijkheid voor zulke gebeurtenissen afwijst, kun je niet eens beginnen met op weg te gaan om deze verantwoordelijkheid op het spoor te komen. Op die manier ben je in de ware zin niet in de werkelijkheid. Door jezelf eerlijk en moedig onder ogen te zien, moet je tenslotte de oorzaken in jezelf ontdekken en door dit inzicht bevrijd worden. Je hoeft niet per se naar vorige incarnaties te kijken, want *als je werkelijk wilt*, kun je altijd in het nu, in jezelf de kern vinden van datgene wat een 'kwaad' veroorzaakt heeft. Dus dit gezegde van Jezus is geen tegenspraak, maar dient alleen om de betekenis uitgebreider weer te geven en nader toe te lichten."

OPMERKING: Het klinkt alleen maar zo, want Hij zei: "En ik zeg jullie je niet te verzetten tegen wie kwaad doet, maar wie je op de rechterwang slaat, ook de linkerwang toe te keren". Het klinkt op die manier als een tegenspraak.

"Ja, als je niet afgaat op de oppervlakkige betekenis is het precies het

tegenovergestelde van een tegenspraak. Alle gezegden in de Heilige Schrift hebben een veel diepere betekenis dan aan de oppervlakte lijkt. Als je deze diepere betekenis vat, zul je de Schrift op een heel andere manier gaan begrijpen."

VRAAG: Er is een uitspraak van Jezus die slaat op iets waar, geloof ik, nogal wat misverstanden over bestaan. Het wordt uitgelegd alsof het om onrecht zou gaan. De woorden in Marcus 4:25 luiden: 'Want wie heeft, die zal gegeven worden; en wie niet heeft, ook wat hij heeft zal hem ontnomen worden.' Het lijkt me dat dit eigenlijk over het principe van de vicieuze cirkel gaat. (3)

"Precies. En ik geloof dat het voor iedereen bijna onmogelijk is om de Schrift werkelijk te begrijpen, tenzij je op een manier op je pad bezig bent zoals deze. Als je dit werk, dit zelfonderzoek doet, zullen deze uitspraken een duidelijke betekenis voor je hebben. Jullie weten heel goed dat elke misvatting, dwaling en elk conflict dat in je aanwezig is, in vicieuze cirkels resulteert. Het zogenaamde sneeuwbaleffect. De sneeuwbal wordt groter en groter, zodat je de situatie voortdurend erger maakt. Wat je eigenlijk wilde ontlopen, neemt slechts in omvang toe. Vanuit deze vluchtreactie creëer je conflicten en een verkeerde houding, waardoor je nog dieper in de ellende komt dan wanneer je niet zo laf op de vlucht was geslagen. Met je gemarchandeer, je neiging een defensieve, onjuiste houding aan te nemen, roep je meer negativiteit op dan je zelf in de gaten hebt. Dat is precies wat Jezus bedoelde.

Als je daarentegen gezond functioneert, min of meer in harmonie bent, dan zou er geen tegenslag op je weg hoeven te komen. Ik durf te zeggen dat iedereen die in dit werk een beetje voortgang heeft geboekt - tenminste tot op zekere hoogte - *persoonlijk* heeft *ervaren* dat dit waar is. En pas als je dit hebt ervaren, zul je de spirituele lessen van alle tijden in hun ware betekenis begrijpen. Pas dan zul je zien dat God niet hoog boven je uit troont en willekeurig beloning of straf, geluk of ongeluk uitdeelt. Door gezond te zijn, creëer je - in overeenstemming met de werkelijkheid van de verschillende niveaus van je wezen - steeds meer geluk. Vanuit je volheid trek je geleidelijk aan steeds meer positieve ervaringen naar je toe. Een zieke, verdwaalde ziel veroorzaakt angst, trots, arrogantie, onwetendheid, duisternis en verwarring. In zo'n toestand ben je niet alleen ongelukkig maar je versterkt dat ongeluk ook nog eens door middel van je eigen

gerichtheid en impulsen. Dus: van de armen zal genomen worden. Met 'de armen' wordt bedoeld: zij die ziek, onwetend zijn, zij die in duisternis dwalen. Met ‘de rijken’ wordt bedoeld, degenen die inzicht hebben. Maar laten we verder gaan.

Voet: Wat is een voet?" *(Bewegen). (Staan op). (Voortgang).* “Weer activiteit, maar een ander soort activiteit. Laten we het verschil tussen de activiteit van de hand en die van de voet onderzoeken. De activiteit van de hand is een soort activiteit die plaats kan vinden zonder tot een verandering van de positie van de persoon zelf te leiden. Iemand kan met zijn handen dingen maken, doen, voortbrengen, terwijl hij op zijn plaats blijft. Dit symboliseert een bepaald soort innerlijk handelen. Zulke handelingen kunnen hun betekenis hebben en belangrijk zijn, maar alleen als je ze allemaal samen neemt. Als je een heleboel van zulke handelingen bij elkaar optelt, wijzen ze op een intrinsiek patroon; ze laten een onderliggend levensprincipe en een onderliggende levens-opvatting zien. Met andere woorden, de handelingen van de hand symboliseren de activiteiten en reacties van de mens van alle dag – de uiterlijke en de innerlijke – de vele kleine op zichzelf schijnbaar onbelangrijke gebeurtenissen en zijn houding daar tegenover.
De activiteit van de voeten symboliseert daarentegen de beweging van de gehele persoon – of de afwezigheid daarvan als je stilstaat. Dit kan positief zijn in de zin dat je stevig blijft staan en niet wegloopt. Of het kan negatief zijn in de zin van stilstaan of stagneren. Maar de voeten hebben met het hele lichaam – of de hele persoon te maken. In psychologische termen, toegepast op je leven, symboliseert de beweging van je voeten belangrijke veranderingen, besluiten, houdingen. In je hele leven kun je twee soorten handelingen onderscheiden: de handelingen die minder belangrijk zijn als zij niet een zich herhalend patroon vormen; die voorbijgaan, die niet noodzakelijkerwijs met je meest innerlijke wezen te maken hebben, tenzij ze natuurlijk, zoals gezegd, een zich herhalend patroon vormen. Het zijn handelingen die niet per se de innerlijke mens raken. Misschien de uiterlijke mens. Maar je moet hier niet uit opmaken dat zulke handelingen geen gevolgen zouden hebben, dat ze geen terugslag op je hebben. Aan de andere kant symboliseren de belangrijke handelingen (voeten) beslissende veranderingen, gewichtige besluiten, een zichzelf voortstuwende beweging – of de afwezigheid daarvan. Deze handelingen bepalen waar je geestelijk staat, je grondhouding met betrekking tot alle belangrijke kwesties in je leven. Ik hoef er hier nauwelijks meer de nadruk op te leggen dat iemands bewuste houding

niet per se de werkelijke, innerlijke houding hoeft te zijn. Deze bepaalt of je al of niet voor de weg naar boven kiest, met alles wat dat oproept als je je besluit wilt uitvoeren, en of je bereid bent om de prijs te betalen door een specifieke weerstand te overwinnen. Dat overwinnen vraagt meer beweging of actie dan alleen die minder belangrijke beweging van je handen die je, om het zo te zeggen, toestaan om'op je plaats' blijven.

Het is onnodig te vermelden dat zo'n belangrijke activiteit een nog grotere invloed op jezelf en anderen in je omgeving heeft dan de minder belangrijke acties en reacties. De hoofdactiviteit bepaalt je plaats in het leven, de belangrijke voorvallen en je lot. Met hen *bouw* je je lot en met hen bepaal je de minder belangrijke acties en reacties."

"Branden:[1] Hebben jullie enig idee waar dat een symbool van zou kunnen zijn?" *(Opoffering). (Zuivering). (Innerlijk verlangen naar ontwikkeling).* "Het vuur van de liefde. Het branden van leven en levend zijn, van actie, van het op de juiste, organische manier bezig zijn. Het bevat alle elementen die jullie opnoemden. Liefde, opoffering, zuivering, alles. Die vonk, die brandende vonk in alle levende organismen. Als je deze vonk de vrijheid geeft om een brandende vlam te worden in plaats van hem in de as te begraven, zul je een vonk in anderen ontsteken."

VRAAG: Is dat de goddelijke vonk? (4)

"Ja."

VRAAG: Mag ik iets vragen dat, denk ik, al eens eerder is gevraagd. Maar ik weet nog steeds niet wat het antwoord is: Waarom zijn allerlei zaken uit de bijbel niet zo helder uitgelegd dat er geen enkel misverstand over kon ontstaan? (5)

"Geliefde vrienden, zolang iemands innerlijke groei niet voldoende tot ontwikkeling is gekomen, is er absoluut geen enkele manier - hoe helder en direct of allegorisch en indirect ook - om deze zaken zo uit te leggen dat er geen misverstand over kan ontstaan. Hoe directer de uitleg, hoe gevaarlijker dat in feite voor de mens is wiens begrip nog

[1] Het woord 'burning' wordt in de Engelse bijbeltekst gebruikt als zelfstandig naamwoord met eenzelfde betekenis als 'a burn' (= een brandwond). De Gids gebruikt hier 'burning' als tegenwoordig deelwoord van het werkwoord'to burn' (= het branden). (Noot vertaler)

niet zo ver is ontwikkeld. Zelfs nu de hele mensheid in vele opzichten méér ontwikkeld is, kunnen mijn lezingen, de concepten, de ideeën, de woorden onmogelijk door mensen worden begrepen die nog ver van deze vorm van denken afstaan. Het weinige waarvan ze iets kunnen begrijpen, kan een negatiever effect op ze hebben dan datgene wat ze totaal niet begrijpen. Ze móeten het wel *verkeerd* begrijpen (wat iets heel anders is dan het *niet* begrijpen) en daarom is een verkeerd gebruik onvermijdelijk."

VRAAG: Ik bedoelde niet in zulke psychologische termen, maar in eenvoudige bewoordingen, zoals sommige gezegden in de Bijbel die zelfs heden ten dage duidelijk zijn. Bijvoorbeeld: "Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook een ander niet." Dit betekent hetzelfde maar is veel duidelijker. (6)

"Ik kan alleen nog een keer zeggen dat de grote waarheid niet aan degene geopenbaard kan worden die nog niet in staat is om hem te begrijpen. Hij is net zo geneigd om de 'eenvoudige' uitleg verkeerd te begrijpen als de verborgene. Maar voor degene die wel kan begrijpen, biedt de verborgen uitleg, gehuld in symbolen een extra betekenis en een openbaring die hij in de eenvoudige verklaringen niet kan vinden.

Aangezien de mensheid nu veel meer begrijpt dan duizenden jaren geleden kan de waarheid directer, minder verhuld worden doorgegeven. Toch kunnen ook nu misverstanden niet worden vermeden en de dosering of de afweging van hoeveel risico er genomen kan worden, hoeveel onthuld kan worden, dient nauwkeurig te geschieden. Soms kan iets méér van de waarheid slechter uitwerken en tot grotere schade leiden dan iets minder. Want een verkeerd begrepen waarheid leidt tot een halve waarheid en halve waarheden zijn het allergevaarlijkst. Dat is vaker gebeurd en zal ook in de toekomst nog wel gebeuren. Het is niet te vermijden. Daar staat het voordeel van de weinigen die een werkelijk begrip aan een onthulde waarheid ontlenen tegenover. Daarom moet er ook een voortdurende afweging plaatsvinden tussen het profijt en de schade die de waarheid kan brengen. Eén manier om aan beide tegemoet te komen, is de innerlijke betekenis achter symbolen te verbergen. Dat beschermt de waarheid voor degenen die haar zouden kunnen misverstaan en misbruiken. En het onthult de waarheid voor hen die er klaar voor zijn. Maar omdat niemand op alle gebieden van zijn wezen even ver ontwikkeld is en volledig openstaat, is door degenen die de waarheid hebben doorgegeven en vertaald de

oorspronkelijke betekenis onjuist weergegeven, verkeerd begrepen en verdraaid. Iedereen die dat ooit deed, deed dat weer in een ander opzicht. En dit gebeurde niet omdat de waarheid in symbolen en parabels werd voorgelegd, maar omdat het begrip van de persoon in kwestie onvoldoende was.

Wanneer de waarheid direct was voorgelegd, zou het nog erger zijn geweest. De waarheid kan een uitermate gevaarlijk wapen zijn, vrienden, zelfs de waarheid die ik jullie voorleg. Als iemand niet bereid is die waarheid in de diepst mogelijke zin op zichzelf toe te passen, zou hij zich een oordeel over anderen kunnen aanmatigen, wat in die zin des te gevaarlijker is dat dat oordeel maar gedeeltelijk waar is. Door zijn niet herkende negatieve neigingen wordt hij ogenblikkelijk de negatieve neigingen van anderen gewaar en daar richt hij zich dan onevenredig sterk op. Die springen in het oog, terwijl hij andere factoren, die het geheel in een ander daglicht plaatsen, over het hoofd ziet. Door deze wijze van kijken wordt hij arrogant. Hij oordeelt verkeerd, hoewel datgene wat hij ziet, juist kan zijn. En zo kan het leren van de waarheid de negatieve kijk op anderen juist vergroten als de persoon zelf niet oprecht naar datgene in zichzelf zoekt *wat het pijnlijkst is* en waarvoor hij het meest terugschrikt. De waarheid moet met zorg en verantwoordelijkheid worden gehanteerd. Als iemand innerlijk onwetend is, is het beter hem de waarheid niet voor te schotelen maar hem in uiterlijke onwetendheid te laten."

OPMERKING: Jezus zelf zei: De letter doodt, maar de Geest geeft leven.

"Ja, zo is het. Jullie zullen allemaal steeds meer gaan zien dat dit de waarheid is. Wel, wat is jullie volgende vraag?"

VRAAG: Hoe zou je bekwaamheid van een mens op een juiste manier kunnen definiëren? (7)

“Boven alles is dit de kennis van je eigen mogelijkheden en beperkingen. Waar een duidelijk inzicht in je eigen beperkingen ontbreekt, moet bekwaamheid ontbreken. We komen dus altijd weer bij hetzelfde terug. Zelfkennis, een echte realistische zelfbeoordeling is het enige dat de grootste bekwaamheid, creativiteit en gezonde kracht voort kan brengen. Het gaat niet alleen om de beperking als gevolg van een mogelijk gebrek aan een talent dat iemand wel wil hebben maar

door bepaalde omstandigheden niet kan hebben. Het gaat ook om de beperking ten aanzien van een talent dat in potentie aanwezig is maar waarbij iemand zich niet de moeite wil getroosten om het tot een echt vermogen te ontwikkelen, om iets tot stand te brengen. Met andere woorden, er kan inderdaad een slapend talent aanwezig zijn maar de persoon in kwestie wil het vermogen misschien al in de gerealiseerde staat tot zijn beschikking hebben zonder zich de moeite en de inspanning te getroosten die het ontwikkelen ervan vraagt. Als een talent werkelijk aanwezig is en als men dan veronderstelt dat de volbrachte daad het bestaan ervan bewijst en dan de frustratie groeit omdat de persoon zich niet realiseert dat hij niet echt doet wat nodig is om het talent te ontwikkelen, zal inzicht in de verborgen wensen en hun redenen dat naar voren brengen. Met zo'n eerlijke zelfbeoordeling, moeten uiteindelijk de juiste beslissingen en vervolgens bekwaamheid, creativiteit en gezonde kracht het resultaat zijn."

VRAAG: De vorige keer stelde u voor dat ik deze vraag nog een keer zou stellen. De vraag was: als pijn onvermijdelijk is, dan heb ik liever dat ik mijzelf pijn doe dan dat ik door iemand anders pijn word gedaan. (8)

"Ik ben vroeger al op dit thema ingegaan, maar ik zal het in het licht van de nieuwe kennis die jullie hebben opgedaan wat uitvoeriger doen. Ik heb het onderwerp zelfbestraffing en zelfdestructie aangesneden. Dit is natuurlijk ook een kwestie van trots, van het gevoel aan anderen te zijn overgeleverd terwijl je een hulpeloos slachtoffer bent. Dit alles draagt in hoge mate bij aan het onbewuste verlangen om jezelf pijn te doen voordat iemand anders de kans heeft gekregen.

Maar er is nog een dieper gelegen en belangrijker onderliggende reden die in de laatste lezingen naar voren is gekomen. Ik zal je laten zien op welke manier hij op deze vraag betrekking heeft. Zoals je weet zijn er twee overheersende innerlijke houdingen, stromingen of krachten in de mens. Aan de ene kant het verlangen naar liefde – lief te hebben en liefgehad te worden – beide realistisch en onrealistisch, volwassen en onvolwassen; aan de andere kant de agressieve neiging van het verlangen naar heerschappij, de baas over anderen zijn, macht. De een moet onvermijdelijk in conflict met de ander komen. De een moet de ander uitsluiten. Toch denk je onbewust dat ze samen kunnen gaan. Je probeert de een de ander te laten dienen, en deze poging is gedoemd te mislukken. Het schept binnenin je een enorm conflict. Zolang je je niet

scherp en duidelijk van deze twee stromen bewust bent, kun je niet met het leven in het reine komen. Zolang je probeert om je aan dit conflict te onttrekken door blinde en onbewuste pogingen om twee elkaar wederzijds uitsluitend krachten hetzelfde doel te laten dienen, moet je van binnen wel verscheurd worden. Alleen een bewust besef van dit conflict zal je de weg laten zien waarlangs je vrede in jezelf kunt bewerken, of hoe je de twee stromen kunt integreren.

Bij ieder mens is de verdeling van deze twee stromen weer anders. Bij de een is misschien één stroming in het algemeen verreweg het belangrijkst. Bij een ander fluctueert en verandert de verdeling, de ene keer is de ene stroming sterker, een andere keer de ander. Bij weer een ander is er een soort gelijke verdeling. Je uiterlijke leven, wat je hebt en wat je mist, en *hoe* je hebt wat er is waar je voor gaat, is een duidelijke aanwijzing van de sterkte en de verdeling van deze twee krachten die in jezelf met elkaar strijden.

Integratie van deze twee krachten betekent niet dat een of beide volledig uitgeschakeld worden. Het betekent gewoon dat als er een echte reden of behoefte aan elk van beiden is beide krachten op een *gezonde* manier worden gebruikt, zonder dwang, zonder razernij, zonder een ingebeelde behoefte die in feite niet bestaat. Alleen door een helder zicht op het bestaan van deze twee krachten en de wijze waarop ze je in je blinde worsteling schade berokkenen, kun je de overmatige energieën die je in de pseudo-oplossingen stopte, welke je onbewust dacht gevonden te hebben, vrijmaken. En alleen dan zul je elk van deze beide krachten op de gezonde en constructieve manier waarvoor ze oorspronkelijk waren bestemd, gaan gebruiken. Zulke kennis kan nooit door er alleen maar over te theoretiseren tot je komen. De enige manier waarop dat wel kan, is door eerst in jezelf het bestaan van hun negatieve werking te ontdekken. Het verlangen naar liefde, bijvoorbeeld, is heel legitiem. Maar als je tijdens je volwassenheid dit verlangen gebruikt om een kindpijn te boven te komen, als je al je onbewuste energieën hiervoor gebruikt, gaat de drang van dit opgeblazen verlangen destructief werken. Het beantwoordt niet meer aan het oorspronkelijke doel. Maar je dient duidelijk te begrijpen en te zien op welke wijze dit alles op jouw situatie van toepassing is. Aan de andere kant wordt de agressieve kracht onbewust gebruikt om je gevoel van onveiligheid, van ontoereikendheid te overwinnen. In het onbewuste geloof dat je daardoor ook liefde krijgt, gebruik je die kracht om respect, macht, bewondering te krijgen. In feite is, op de

gezonde manier, de agressieve kracht er om je te dienen wanneer je echt in gevaar bent en je jezelf werkelijk moet verdedigen, om jezelf te verweren wanneer je integriteit in gevaar is, of om te verhinderen dat anderen van je profiteren. Maar de meeste mensen schikken zich op het verkeerde moment en geven toe waar ze deze gezonde stroom zouden moeten versterken. Maar waar ze dat niet zouden moeten doen, gebruiken ze hem dikwijls op een heel gewelddadige manier. Deze gezonde manier zal nooit leiden tot een verstoring en een elkaar wederzijds uitsluiten. Het is de *bedoeling* dat het verlangen naar liefde en gezonde agressie vreedzaam naast elkaar bestaan.

Door dit conflict dat je verscheurt (en de tijd is gekomen dat jullie je hier eigenlijk allemaal bewust van dienen te worden) kan de neiging om liever jezelf pijn te doen dan de kans te lopen door anderen pijn gedaan te worden, veel beter verklaard worden. Onbewust weet je heel goed hoe nutteloos deze worsteling die je doormaakt, is, vanuit de (onbewuste) houding van het wensdenken dat dit de makkelijkste manier is om het probleem op te lossen. Een deel van je onderbewuste probeert de makkelijke manier om eruit te komen. Een ander dieper gelegen deel van je wezen kijkt ernaar en weet dat het doelloos en schadelijk is. Deze diep verborgen kennis wordt door je bewustzijn niet op de juiste manier geïnterpreteerd. Deze stem bedoelt alleen duidelijk te maken: ‘de weg waar je nu op loopt is de verkeerde weg. Zoek een andere manier om eruit te komen’. Je bewuste gevoel kent alleen ‘doelloosheid’ en dat geeft je een gevoel van hopeloosheid, ongeduld en genoeg van het leven hebben; het gevoel van ‘wat heeft het voor zin?’ Ja, deze stemming kan soms aan dingen worden toegeschreven die je in de buitenwereld overkomen en die zich schijnen te lenen voor de ‘oorzaak’ van je moedeloosheid. Maar diep van binnen is dit de echte reden. In dit genoeg hebben van het leven, dit gevoel van ‘wat is de zin?’ moet je jezelf pijn doen. Je moet jezelf zelfs pijn willen doen, want dan heb je tenminste een zichtbare verklaring voor je moedeloosheid. Dit is gemakkelijker te dragen dan de afwezigheid van alle uiterlijke ‘redenen’.”

VRAAG: Is er een orgaan dat correspondeert met het innerlijke oog, dat tussen de twee uiterlijke ogen gesitueerd is? (9)

“Ja, vrienden. Al jullie uiterlijke organen zijn duplicaten van innerlijke organen. In feite heb je meer innerlijke dan uiterlijke organen. Niet al je echte organen manifesteren zich in je fysieke lichaam.”

VRAAG: Ik raak erg in de war van alle zelven. Het lagere zelf, hogere zelf, innerlijke zelf, maskerzelf, psyche enzovoort. Zou u daar voor mij wat orde in kunnen brengen? (10)

"Wel, geliefde vrienden, zie je, het hogere zelf en het innerlijke zelf zijn natuurlijk hetzelfde. Als ik de laatste tijd de neiging heb om die laatste uitdrukking vaker te gebruiken dan de eerste, heb ik daar een goede reden voor. Het is al een hele tijd geleden dat ik voor het eerst over het hogere, het lagere en het maskerzelf sprak. Dat was lang voordat we ons in deze fase van zelfonderzoek in de diepere lagen van je wezen gingen verdiepen. Daarna probeerde ik in een verkorte vorm, om het zo te zeggen, jullie een algemene, globale indeling van de mens te laten zien. Maar naarmate je een dieper inzicht in jezelf krijgt, begin je te zien dat de drie gebieden van deze indeling niet altijd strikt gescheiden zijn. De grens is niet scherp. En dikwijls is er een wisselwerking tussen de een en de ander. Elk van deze drie gebieden bevat een aantal lagen. Een oorspronkelijke neiging, bijvoorbeeld, die van het hogere zelf afkomt, kan door je innerlijke afwijkingen en conflicten vervormd worden en daardoor door negatieve motivatie misbruikt worden. Vandaar dat het tot een sterke vereenvoudiging zou voeren om aan de termen hogere zelf, lagere zelf en maskerzelf vast te houden. De term innerlijke zelf zal je nu bewuster maken van deze meest innerlijke kern van je wezen, zonder je te hinderen met een stilzwijgende gevolgtrekking, hoe onbeduidend die ook moge zijn, van een moreel oordeel.

Er is ook nog een andere reden waarom ik het soms nuttig vind om een andere uitdrukking of terminologie te gebruiken. Wanneer je een woord te vaak gebruikt, voel je de werkelijke betekenis ervan niet meer. Het wordt een etiket en dat is niet goed. Het is altijd nodig om dit werk met een frisheid van gevoel en een frisse kijk tegemoet te treden. Een nieuwe term of een nieuw woord kan daarbij behulpzaam zijn. Het helpt je om stagnatie bij je begripsvorming te vermijden. Het voorkomt dat je je aan kant en klare woorden vastklampt die door het herhaalde gebruik hun eigenlijke betekenis voor je hebben verloren. Dat is het probleem met alle onderricht van de waarheid.

Het lagere zelf heeft natuurlijk niets met het innerlijke zelf te maken, hoewel dat aan de buitenkant niet altijd zo te zien is. Maar je hebt deze termen niet langer nodig nu je die fase achter je hebt gelaten. En je

kunt zien dat het niet altijd zo eenvoudig is. In de tijd dat we dit onderwerp bespraken, diende deze driedeling als een schema, een overzicht, om het zo te zeggen. Nu jullie je innerlijke reacties en houdingen onderzoeken en leren begrijpen, hoef je niet langer in termen van zo'n beperkende indeling te denken; wat toen alleen maar als een schema diende, wordt nu verder ingevuld. Vergeet niet dat deze lezingen iets levends zijn; ze worden aan jullie vooruitgang aangepast; aan de behoefte in jullie individuele werk nu.

De psyche duidt in het algemeen gesproken je innerlijke wereld van voelen en reageren aan. Is dat duidelijk?" *(Ja, dank u wel).*

VRAAG: Het woord beeld doet me denken aan een essay dat ik net gelezen heb: 'Imago Dei', het beeld van God. Ik heb me dikwijls afgevraagd waarom u dit woord 'beeld' koos om iets negatiefs in onszelf aan te duiden, terwijl we in de Schrift kunnen lezen, dat we 'zijn geschapen naar Gods beeld'. Is het zo, dat de mens zich geen beeld van God mag maken omdat door mensen bedachte beelden slechts projecties zijn, en dat alleen God het beeld van zichzelf in de mens kan scheppen? (11)

"Ik heb dit woord als symbool gekozen omdat - zoals het woord zelf ook al duidelijk maakt - een beeld een soort plaatje is. Die uitdrukking had ik ook kunnen gebruiken. Beide woorden beschrijven iets dat nogal statisch is, dood, een nabootsing van het leven; een schijnbare weergave van de werkelijkheid. Het kan heel kundig gebeurd zijn maar toch is het nooit de werkelijkheid, het is niet echt. Als je nu eens dieper nadenkt over de betekenis van je eigen beelden, dan zal je duidelijk worden hoe juist deze term is gekozen. Je beelden lijken je tegen iets te beschermen; ze zijn gebaseerd op irreële veronderstellingen; je denkt dat ze je geluk (schoonheid) brengen. Maar dat kan niet echt. Door de beperkingen van de menselijke taal ontstaan er altijd gemakkelijk misverstanden en krijgt eenzelfde woord een andere betekenis. We moeten dat in gedachten houden, en ons blijven realiseren dat woorden louter een hulpmiddel zijn. Op die manier kun je er soepel mee om blijven gaan en wordt de term geen blok aan je been. Als we het over 'beelden' hebben, zoals wij dat woord gebruiken, dan weten we wat we bedoelen. Maar we kunnen in gedachten houden dat andere mensen of scholen en richtingen bij dit woord aan iets anders denken. Hierdoor blijf je een flexibele kijk houden en voorkom je misverstanden."

OPMERKING: Zelfs in de Schrift wordt het woord in negatieve zin gebruikt. In de Tien Geboden lezen we: "Gij zult u geen gesneden beeld vormen." Dus de manier waarop wij het woord beeld gebruiken, komt overeen met de betekenis die de bijbel eraan geeft: iets negatiefs, denkbeeldigs, iets dat bevroren, versteend is. En we verheerlijken het door de manier waarop we ons erop richten.

"Ja, precies*."*

OPMERKING: Het lijkt erop dat de mens niet in staat is zich een beeld van God te vormen, want dat zou een misvorming zijn.

"Hij *kan zich geen beeld* van God vormen. Dat is een absolute onmogelijkheid. God is door het menselijk voorstellingsvermogen, het menselijk verstand niet te bevatten. Dat is ten enen male onmogelijk. De waarheid van dit gebod zie je aan het feit dat de mens zich, ondanks dit verbod, een beeld van God heeft gemaakt. En je weet hoeveel ellende daaruit is voortgekomen. Het heeft geleid tot de mensachtige opvatting dat God een persoon is, die naar willekeur straf en beloning uitdeelt. Dat is het gevolg wanneer je een beeld van God maakt.

Ik heb jullie een heleboel gegeven om over na te denken; dat zou heel vruchtbaar voor jullie kunnen worden als jullie daarvoor kiezen. Ik ga jullie verlaten met al onze zegeningen, met onze kracht. Moge deze jullie doordringen en omhullen, moge deze jullie verrijken en mogen jullie hierdoor hernieuwde kracht vinden om op dit pad van zelfontwikkeling verder te gaan. Wat zijn jullie geluksvogels! Want de bevrijding, de echte vreugde en het ware geluk dat daaruit voortvloeit, ligt in jullie handen, in het volgen van dit pad waarop je vindt wat binnenin jou je vreugde en geluk tegenhoudt. Zet het werk voort, ieder van jullie; voor je eigen bestwil en ten bate van degenen die om je heen zijn, ten bate van de hele mensheid, ten bate van het hele universum.
Wees gezegend, wees in vrede, wees in God."

Deze lezing met Vragen en Antwoorden werd gegeven via Eva Pierrakos in 1961.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'Questions and Answers'.
Vertaling van een aantal vragen - aanvankelijk alleen opgenomen in verschillende V-lezingen - door Anke van der Meer, Ernst Winkler en Wim Scholtens in 1994; aanvulling door Paul Avis in 2007.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009